

Kommittédirektiv

Förstärkt statlig styrning och stöd inom den sociala barn- och ungdomsvården

Beslut vid regeringssammanträde den 17 juli 2025

Sammanfattning

En särskild utredare ska se över vårdkedjan för den sociala barn- och ungdomsvården och föreslå hur en nationell stödfunktion för placeringar kan utformas och organiseras. Utredaren ska också föreslå åtgärder för en stärkt individuell planering för barn och unga inom socialtjänsten.

Utredaren ska bl.a.

- kartlägga och analysera vårdkedjan när det gäller placeringar av barn och unga utanför det egna hemmet, både på kommunal och nationell nivå, inklusive utmaningar och möjligheter,
- analysera och föreslå hur en nationell stödfunktion för placeringar kan utformas och organiseras inom ramen för befintlig myndighetsstruktur,
- analysera för- och nackdelar med en ny reglering av planering för barn och unga inom socialtjänsten,
- lämna förslag som tillgodoser barns och ungas behov av en ändamålsenlig vård som bl.a. är trygg, säker och förutsägbar och ett ändamålsenligt stöd som uppfyller samma kriterier,
- analysera och föreslå hur frågor om eftervård och utslussning kan bli mer framträdande i den individuella planeringen, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 16 oktober 2026.

Den sociala barn- och ungdomsvården står inför stora utmaningar

Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att barn och unga får det stöd och de insatser som de har rätt till. Socialtjänsten är också en central aktör när det gäller att motverka och förebygga att barn och unga involveras och socialiseras in i kriminalitet och utnyttjas i kriminella sammanhang. Samhällsutvecklingen medför dock ett ökat tryck på socialtjänsten och den sociala barn- och ungdomsvårdens verksamhet. Rekryteringen av barn och unga till kriminella nätverk är ett akut problem och den grova brottsligheten kryper allt längre ned i åldrarna.

Barn och unga som socialtjänsten placerar utanför hemmet befinner sig ofta i en utsatt situation. Det är därför viktigt att en placering tillgodoser barns individuella behov och att det finns en långsiktig planering för vården. Resultaten från en kartläggning som Socialstyrelsen har genomfört visar dock att 57 procent av alla barn och unga som varit placerade utanför det egna hemmet har haft fler än en placering och 33 procent av dem har haft tre eller fler placeringar (Instabilitet bland barn och unga placerade i heldygnsvård enligt SoL och LVU, 2023). Regeringen anser att det finns ett behov av stöd till socialtjänstens arbete med matchning mellan barnets behov respektive vårdgivares och familjers förutsättningar att möta dem. Den stora mängden placeringstillfällen kan också indikera en brist på kvalitativa vårdplatser som möjliggör långsiktiga placeringar.

För att bryta utvecklingen med rekrytering av barn och unga till kriminella nätverk är det även viktigt att det finns en individanpassad planering så att effektiva insatser för barn och unga ges tidigt och samordnat, håller god kvalitet och är utformade så att kriminalitet bland barn och unga kan förebyggas eller brytas i ett så tidigt skede som möjligt. En kunskaps-sammanställning från Myndigheten för delaktighet visar t.ex. att barn med neuropsykiatriska eller intellektuella funktionsnedsättningar oftare lever med flera riskfaktorer som kan göra dem sårbara för ett normbrytande beteende och tidig utsatthet för rekrytering och socialisering in i kriminella nätverk (Brottsförebyggande arbete för barn och unga med funktionsnedsättning, 2025:7). Barn med denna typ av funktionsnedsättningar har således ett stort behov av individanpassade och samordnade insatser (se t.ex. Barnombudsmannens rapport ”Ni måste hinna före” – Barns och ungas berättelser om att vara frihetsberövad och Riksrevisionens rapport Otillräckliga insatser när barn misstänks för grova brott [RiR 2024:9]).

Riksrevisionen framhåller i sin rapport även behovet av att staten tar ett tydligare ansvar för styrning på det brottsförebyggande området och rekommenderar regeringen att stötta socialtjänsterna genom att öka det statliga stödet i det avseendet. Enligt Riksrevisionen skulle statens ansvarstagande kunna stärkas genom en nationell samordning som stärker tryggheten för placerade barn och unga genom bättre matchning i samband med placeringar. Regeringen delar Riksrevisionens uppfattning och anser att det statliga stödet och styrningen inom den sociala barn- och ungdomsvården behöver stärkas.

Det finns ett behov av tidiga och samordnade insatser för barn och unga

Regeringen har påbörjat ett omfattande förändringsarbete inom den sociala barn- och ungdomsvården för att möta dagens och framtidens samhällsutmaningar och bedömer att den sociala barn- och ungdomsvården på sikt kommer att ha bättre förutsättningar att möta barn och ungas behov.

Regeringen bedömer att det pågående arbetet inom socialpolitiken, och kriminalpolitiken, till stor del är i linje med syftet med förslagen från betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30), nämligen att åstadkomma tydligare åtgärder från samhället när barn och unga har hamnat i en kriminell bana samtidigt som åtgärderna ska möjliggöra tidigare, tillräckliga och mer samordnade insatser för att förebygga fortsatt kriminalitet. I betänkandet analyseras det danska systemet med ungdomskriminalitetsnämnder och utredningen föreslår hur ett sådant skulle införas i Sverige. Betänkandet har remissbehandlats. Majoriteten av remissinstanserna motsätter sig utredningens förslag. Tillgängliga utvärderingar av det danska systemet har enligt regeringens mening inte heller visat tillräckliga resultat.

Flera remissinstanser efterfrågar dock tydligare statligt stöd och styrning i olika delar av det brottsförebyggande arbetet för barn och unga. Regeringen kan således konstatera att det återstår problem som behöver åtgärdas för att säkerställa att barn och unga ska få ändamålsenliga och samordnade insatser i rätt tid och en trygg, säker och kvalitativ vård.

Uppdraget att analysera och lämna förslag om en nationell stöd-funktion för placeringar av barn och unga utanför det egna hemmet

Det finns ett överskott av platser men en brist på ändamålsenliga placeringsalternativ

För barn och unga inom den sociala barn- och ungdomsvården är det viktigt att rätt insatser ges och att samverkan mellan relevanta aktörer sker i hela vårdkedjan. Med vårdkedja avses i detta uppdrag den del av vårdkedjan som innefattar insatser i samband med att ett barn eller en ung person placeras utanför det egna hemmet. Det handlar bl.a. om socialnämndens utredning, valet av insats, nämndens bedömning av om förutsättningarna i det tilltänkta hemmet svarar mot barnets eller den unges behov (s.k. matchning), vården under placeringstiden, uppföljningen under och efter placeringstiden samt insatser som ges efter avslutad placering. I vårdkedjan innefattas även barnets eller den unges delaktighet samt möjlighet att framföra sina åsikter. Som en del i vårdkedjan ingår även samarbetet mellan olika huvudmän för att säkerställa barnets eller den unges tillgång till utbildning, tandvård samt hälso- och sjukvård inklusive hälsoundersökning.

Det finns ingen löpande officiell statistik om hur många familjehem det finns i Sverige i dag eller hur utvecklingen av antalet familjehem har sett ut genom åren. Det saknas även information om hur många placerade barn som finns i varje familjehem. En beräkning från betänkandet För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66) är dock att det finns ca 9 300 familjehem och att två barn är placerade i varje hem. I betänkandet lämnas ett stort antal förslag för att stärka kvaliteten i den sociala barn- och ungdomsvården, bl.a. föreslås att det ska inrättas ett nationellt register över familjehem för barn och unga under 21 år, med undantag för nätverkshem. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

I en delredovisning av den nationella samordnaren för fler kvalitativa vårdplatser inom den sociala barn- och ungdomsvården framkommer att det finns ett överskott på platser inom hem för vård eller boende (HVB), men att de platserna inte överensstämmer med barnens behov (S2024/02103). Kommunernas socialtjänster får också lägga ned lång tid för att hitta ett lämpligt boende. Enligt en kartläggning som genomförts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) under 2024 om tillgång till platser på HVB och särskilda ungdomshem svarar 40 procent av kommunerna att det ganska ofta eller ofta händer att det inte finns tillgång till den typ av platser som de

efterfrågar. Det finns även en efterfrågan på fler specialiserade HVB-platser med särskild kompetens och anpassningar för vissa vårdbehov. Antalet HVB som tar emot barn och unga som har behov av vård utanför det egna hemmet på grund av kriminellt beteende är därtill begränsat och det råder hög beläggning och platsbrist på Statens institutionsstyrelses (SiS) särskilda ungdomshem. Därutöver beslutade Inspektionen för vård och omsorg (IVO) under 2024 att tillfälligt förbjuda eller återkalla tillståndet för 18 verksamheter.

Många kommuner i Sverige är små och genomför få placeringar, vilket innebär att de har begränsade möjligheter att i egen regi ha ett så brett utbud av HVB och familjehem att de kan möta behov av specialiserade insatser och tillgodose förändrade behov under en placering (SOU 2023:66). Riksrevisionen har i en granskning av statens samlade insatser för att bryta barns grova kriminalitet observerat att kommunerna har svårigheter att få tydlig överblick över de HVB och stödboenden som finns och vilken verksamhet de bedriver (RiR 2024:9). Behovet av bättre överblick har dock ökat bl.a. på grund av att barn och unga från rivaliserande gängmiljöer inte ska placeras ihop. Att hitta en lämplig placering för ett barn eller en ungdom utanför det egna hemmet är en svår arbetsuppgift för socialtjänsten och det är särskilt svårt för små kommuner där placeringar utanför hemmet är ovanliga.

Kommuner får således ofta kompromissa med sin ursprungliga ambitionsnivå och acceptera placeringar de inte fullt ut anser matchar barnets behov. Kommuner beskriver att placeringarna många gånger sker akut vilket innebär att utredning och matchning får ännu mindre tid. Utgångspunkten är alltid att barnets bästa ska styra valet av placeringsform, men platstillgången är ofta avgörande för var barnet placeras. En ytterligare försvårande omständighet när det gäller placering av barn är att utbudet av platser är svåröverskådligt. Av de dialoger som den nationella samordnaren har haft med företrädare för kommunerna framkommer en stark önskan om en nationell samordning när det gäller tillgången till familjehem, HVB och stödboende. Företrädarna beskriver ett behov av mer lättillgänglig och uttömmande information om placeringsalternativen, som saknas i dag.

Brister i lämplighetsbedömningen vid placering på HVB

Ansvar för att placeringen blir den bästa utifrån barnets behov ligger huvudsakligen på socialnämnden. När beslut om inskrivning av ett barn eller en ungdom på ett boende fattas ska det särskilt kontrolleras att hemmet eller

boendet är lämpligt med hänsyn till den enskildes behov, ålder, utveckling, utbildning och personliga förhållanden i övrigt (9 kap. 8 § socialtjänstförordningen [2025:468], förkortad SoF).

IVO har i en rapport bl.a. påtalat brister i fråga om den lämplighetsbedömning som föreståndaren av ett HVB ska utföra innan inskrivning av en ungdom i verksamheten (Vad har IVO sett 2023?). Vid en sådan bedömning ska föreståndaren enligt IVO ta ställning till om verksamheten har förutsättningar att ge barnet en trygg och säker vård samt om det finns risk för negativ påverkan mellan de placerade barnen. Om bedömningen brister kan det medföra att barn och unga inte får sina behov av vård och behandling tillgodosedda. Det kan också resultera i att barn och unga behöver avbryta sin vård och byta boende, vilket kan bidra till ytterligare otrygghet.

Det råder en ansträngd platssituation på de särskilda ungdomshemmen

Enligt 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, förkortad LVU, är SiS skyldigt att anvisa en plats vid ett särskilt ungdomshem efter beslut av socialtjänsten. Sedan 2022 har SiS haft svårt att leva upp till detta krav. Regeringen har med anledning av platsbristen i barn- och ungdomsvården ingått en överenskommelse med SKR. Syftet med överenskommelsen, som sträcker sig över två år, är att inom ramen för gällande regelverk stödja kommunerna i arbetet med att få tillgång till vårdplatser inom den sociala barn- och ungdomsvården som möter barns och ungas behov (S2025/00018).

När det gäller placeringar på de särskilda ungdomshemmen är det socialnämnden som beslutar om att barnet eller den unge ska vistas i ett särskilt ungdomshem och när vård enligt LVU ska upphöra (11 och 21 §§ LVU). När behov av vård på ett särskilt ungdomshem har upphört ska den som vårdas skrivas ut. Detta får SiS besluta om, dock endast om socialnämnden har begärt eller medgett detta (9 kap. 15 § SoF). SiS har således ingen möjlighet att själva bestämma vilka barn och ungdomar som de ska ta emot eller när de ska skrivas ut, vilket enligt Riksrevisionen försvårar för myndighetens verksamhet i flera avseenden. I dag finns visserligen en placeringsenhet på myndigheten som ansvarar för rådgivning till kommunernas socialtjänster och platsanvisning vid placering på de särskilda ungdomshemmen. Riksrevisionens granskning av SiS visar dock att ungdomar ibland blir kvar längre än önskvärt på de särskilda ungdoms-

hemmen på grund av att socialtjänsten inte hittar alternativa boendeformer. Samtidigt som SiS har barn och unga som står i kö för en placering på ett särskilt ungdomshem finns det även barn och unga som är placerade på ett särskilt ungdomshem som myndigheten anser vara färdigbehandlade och redo för nästa steg i vårdkedjan. För dessa barn och unga riskerar det att leda till en tillbakagång i det tidigare problematiska beteendet. Barn och unga som egentligen inte uppfyller kriterier för låsbar vård riskerar även att bli kvar på låsta avdelningar (RiR 2024:7).

En placering på ett särskilt ungdomshem är en del av vårdkedjan och det är därför viktigt att placeringen är ändamålsenlig och att man inte är placerad på särskilda ungdomshem längre än nödvändigt. Regeringen instämmer därför i Riksrevisionens bedömning att en form av nationell in- och utskrivningsfunktion skulle kunna ha flera fördelar i det avseendet. En sådan funktion kan dels öka den nationella enhetligheten när det gäller vilka ungdomar som placeras på SiS, dels stärka rättssäkerheten för ungdomarna.

Det behövs en nationell stödfunktion för långsiktiga och ändamålsenliga placeringar

Regeringens målsättning är att placeringen av barn och unga utanför det egna hemmet ska vara mer ändamålsenlig och utgå från barnets eller den unges behov. Placeringen kan inte få styras av var det råkar finnas en ledig plats. För att detta ska vara möjligt behöver socialnämnderna bl.a. få en bättre överblick över vilka möjliga placeringsalternativ som är tillgängliga vid ett givet tillfälle. Det är även angeläget att en fungerande uppföljning sker såväl under som efter placeringen för att kedjan ska vara effektiv och ändamålsenlig. I dag rapporterar kommunerna att det är höga trösklar till att få en plats på HVB, men låga trösklar för att skrivas ut. Många utskrivningar sker dessutom oplanerat. Det behöver således finnas en beredskap för att ge stöd vid oplanerade utskrivningar från HVB. De HVB, stödboende och familjehem som erbjuds ska dessutom vara av god kvalitet.

Riksrevisionen har rekommenderat regeringen att utreda möjligheterna till en nationell samordning av placering av barn utanför det egna hemmet för att säkerställa helhetsbedömning utifrån hotbild, risker och vårdbehov vid platsanvisning (RiR 2024:9). Inspiration finns bl.a. från den funktion som finns i Norge (inntaksfunktionen, Bufetat) som finns på regional nivå. I Danmark har stödet till kommunerna organiserats genom en funktion vid Social- og Boligstyrelsen som fokuserar på att säkerställa att kommunerna samverkar

för att erbjuda högspecialiserade insatser till de målgrupper där det bara finns ett fåtal barn och unga i varje kommun som behöver samma tjänster eller där komplexiteten i problembilden kräver särskild kunskap. Enheten ger alltså råd i de mest specialiserade och komplicerade enskilda fallen inom det sociala området, vilket inkluderar placeringar av barn och unga. Enheten samarbetar med några av landets skickligaste specialister inom området.

SiS har en central placeringsenhet som ansvarar för rådgivning till kommunernas socialtjänster och platsanvisning vid placering på ett särskilt ungdomshem. Det skulle därför kunna vara lämpligt att den enheten får fler uppgifter eller att placeringar på SiS särskilda ungdomshem omfattas av en nationell stödfunktion som är placerad på en annan myndighet.

En förutsättning för att en nationell stödfunktion för placeringar ska kunna fylla sin funktion är att den kan få och tillhandahålla samlad information, t.ex. genom register över placeringsalternativ. Sedan 2022 finns en förteckning över vissa boenden, ett så kallat placeringsstöd, som hanteras av IVO. E-hälsomyndigheten har i uppdrag att ta fram och tillhandahålla en digital tjänst i form av en nationell katalog över vårdgivare och utförare av socialtjänst (S2023/02118).

Utgångspunkten för stödfunktionen är att den ska vara stödjande och rådgivande och inte ta över kommunernas ansvar för barn och unga och beslutsfattande i fråga om placeringar av dessa. Valfungerande samordningsformer är en förutsättning för att stödfunktionen ska kunna avlasta och stötta kommunerna.

Utredaren ska därför

- kartlägga och analysera vårdkedjan när det gäller placeringar av barn och unga utanför det egna hemmet, både på kommunal och nationell nivå, inklusive utmaningar och möjligheter,
- analysera och föreslå hur en nationell stödfunktion för placeringar kan utformas och organiseras inom ramen för befintlig myndighetsstruktur,
- undersöka om det finns hinder mot att placeringar i familjehem och särskilda ungdomshem ingår i det nationella stödets uppdrag och vid behov lämna förslag på lösningar,
- analysera hur stödfunktionen kan komma att påverka kommunernas roll och ansvar för placeringar samt lämna förslag utifrån analysen,

- föreslå vilken typ av stöd som ska ingå att ge i en nationell stödfunktions arbetsuppgifter,
- analysera vilken typ av uppgifter som en nationell stödfunktion kan behöva ta del av för att kunna göra nödvändiga risk- och hotbedömningar när den ger stöd till socialtjänsterna i fråga om matchning vid placeringar,
- analysera hur förslagen förhåller sig till regelverken om offentlighet och sekretess samt genomföra en integritetsanalys, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget att föreslå åtgärder för en stärkt individuell planering för barn och unga inom socialtjänsten

Socialtjänsten har en omfattande dokumentationsskyldighet vid handläggning av ärenden och krav på att upprätta olika typer av planer för barn och unga. Trots det upplever många barn och unga att det saknas en sammanhållen plan för dem, att förändringar sker oförutsägbart och att de inte förstår varför de har blivit placerade. De upplever även att de inte har varit delaktiga i beslut kring eller i planeringen av sin vård (SOU 2023:66).

Av 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), förkortad SoL, framgår att handläggning av ärenden som rör enskilda och genomförande av insatser som huvudregel ska dokumenteras. Dokumentationen ska även visa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser som har betydelse. Av 9 kap. 12 § SoL framgår att om någon behöver vårdas i ett familjehem, stödboende, skyddat boende eller HVB ska socialnämnden upprätta en plan för vården (en vårdplan). För barn och unga som vårdas i ett familjehem, stödboende, skyddat boende eller HVB ska nämnden också upprätta en plan över hur vården ska genomföras (en genomförandeplan). Av en vårdplan och en genomförandeplan ska det även framgå vilka åtgärder och insatser som andra huvudmän har ansvar för. När socialnämnden beslutar om en särskilt kvalificerad kontaktperson eller behandling i öppna former enligt 22 § LVU ska i stället en särskild behandlingsplan upprättas.

På motsvarande sätt som i socialtjänstlagen finns i 21 a § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, en lagreglerad skyldighet att dokumentera handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om insatser enligt lagen. En enskild ska i samband med att en insats beviljas enligt LSS erbjudas, eller under en pågående insats kunna begära, att en individuell plan med beslutade och

planerade insatser upprättas (10 § LSS). I en sådan plan ska åtgärder redovisas som vidtas av andra än kommunen eller regionen. Mer detaljerade föreskrifter och rekommendationer när det gäller bl.a. dokumentation meddelas av Socialstyrelsen.

Många barn och unga inom socialtjänsten har behov av insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Av 10 kap. 8 § SoL och 16 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) följer att en individuell plan ska upprättas när den enskilde har behov av insatser både från hälso- och sjukvården och från socialtjänsten. Sådana individuella planer benämns ofta samordnade individuella planer, förkortade SIP.

Socialutskottet har i en utvärdering av SIP konstaterat att det finns brister när det gäller kunskap om bl.a. lagstiftningen och hur man samverkar och att resurserna är otillräckliga. Även avsaknaden av ett gemensamt it-system för gemensam och delad dokumentation har lyfts som ett hinder tillsammans med begränsade möjligheter att utbyta information (Samordnad individuell plan [SIP] – en utvärdering, 2017/18:RFR5). Socialstyrelsen har också i intervjuer med socialtjänstföreträdare uppmärksammat att familjehemsplacerade barn möter stora svårigheter när det gäller tillgången till vård (Socialstyrelsen, Utvärdering av arbetssättet En väg in). Detta gäller särskilt barn med komplexa problem och trauman. Placering i sig uppges många gånger i praktiken utgöra ett hinder för vård. Regeringen gav därför den 18 januari 2024 Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att undersöka och analysera tillämpningen av bestämmelserna om samordnade individuella planer i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen (S2024/00076). Uppdraget ska redovisas senast den 28 november 2025.

I betänkandet En statlig ordning med brottsförebyggande åtgärder för barn och unga (SOU 2024:30) föreslås bl.a. att en ny statlig myndighet ska fatta beslut om en handlingsplan om det finns risk för att barnet kommer begå brottslighet av allvarligt slag. Handlingsplanen ska innehålla brottsförebyggande åtgärder i form av insatser och krav och ska kunna innehålla sådana sociala insatser som socialnämnden kan besluta om enligt socialtjänstlagen. Förslagen syftar till att barn på väg in i eller som befinner sig i en kriminell bana genom insatser och krav i en handlingsplan ska få hjälp och stöd att bryta denna utveckling. Regeringen anser att det brottsförebyggande syftet med socialtjänstens insatser tydligare bör framgå av planeringen.

Kravet på socialtjänstens dokumentationsskyldighet behöver vara ändamålsenligt, för att planeringen för barn och unga ska vara effektiv och säkerställa att barns och ungas behov inte faller mellan stolarna. Ett mer ändamålsenligt krav när det gäller planering och dokumentation får också förutsättas för enkla socialtjänstens administration. Med hänsyn till en samhällsutveckling där barn i allt yngre åldrar involveras i allvarlig kriminalitet bör det ställas krav på en tydlig, brottsförebyggande och samordnad planering för de barn och unga som socialtjänsten bedömer riskerar att involveras i gängkriminalitet eller som börjat begå brott. Planeringen behöver vara långsiktig och innefatta frågor om utslussning och eftervård. Det skulle t.ex. kunna handla om stödinsatser efter avslutad placering. Därtill behöver planeringen vara enhetlig och rättssäker. Det är inte heller tillfredställande att barn och unga ofta saknar tydlig information om socialtjänstens planering för dem och att de inte känner sig delaktiga i vare sig sin egen vård eller planeringen för framtiden. Enligt regeringen kan en samordnad planering där barnet, eller den unge, görs delaktigt leda till mer ändamålsenliga insatser och därmed en bättre framtid för barnet.

Utredaren ska därför

- kartlägga och analysera befintlig reglering av dokumentation och individuell planering för barn och unga inom socialtjänsten,
- analysera för- och nackdelar med en ny reglering av planering för barn och unga inom socialtjänsten,
- analysera och föreslå om andra myndigheter ska vara delaktiga i planeringen och hur en samordnad planering i så fall kan se ut,
- lämna förslag som tillgodoser barns och ungas behov av en ändamålsenlig vård som bl.a. är trygg, säker och förutsägbar och ett ändamålsenligt stöd som uppfyller samma kriterier,
- analysera och föreslå hur frågor om eftervård och utslussning kan bli mer framträdande i den individuella planeringen,
- analysera hur förslagen förhåller sig till regelverken om offentlighet och sekretess samt genomföra en integritetsanalys, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska i uppdragets alla delar beakta, analysera och ta vara på barns och ungas erfarenheter. Utredaren ska vidare i konsekvensanalysen beakta att barns och ungas förutsättningar och behov varierar, t.ex. utifrån kön och

ålder, förekomst av funktionsnedsättning, medicinsk diagnos eller liknande som kräver särskilda överväganden för att det ska vara möjligt att säkerställa kvaliteten och differentiera vården.

Utredaren ska också säkerställa att de analyser och förslag som lämnas är förenliga med grundläggande fri- och rättigheter i regeringsformen, Europakonventionen, FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen), FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Sveriges övriga internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Utredaren ska även redovisa vilka konsekvenser förslagen har för jämställdheten mellan kvinnor och män.

Förslagen som lämnas av utredaren ska redovisas i enlighet bestämmelserna i kommittéförordningen (1998:1474) samt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Arbetets genomförande, kontakter och redovisning av uppdraget

Barnrättsperspektivet ska vara en utgångspunkt i utredarens arbete.

Utredaren ska hålla sig informerad om och beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet och inom utredningsväsendet, exempelvis Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område (S 2023:C), utredningen En reform av den statliga barn- och ungdomsvården för en trygg och kvalitativ vård (S 2024:13). Utredaren ska samverka med den nationella samordnaren för fler kvalitativa vårdplatser inom den sociala barn- och ungdomsvården (S 2023:G) och använda sig av den kunskap och de erfarenheter som har samlats in inom ramen för det uppdraget. Utredaren ska i sitt arbete även inhämta synpunkter från SKR, kommuner och myndigheterna i samverkansstrukturen för ett sammanhållet arbete med barn och unga i organiserad brottslighet (Bob).

Utredaren ska göra relevanta jämförelser med övriga nordiska länder och andra internationella jämförelser i de fall sådana anses befogade.

Utredaren har även möjlighet att lämna andra förslag som bedöms öka det statliga stödet till socialtjänsten under förutsättning att uppdraget ändå kan redovisas i tid.

Uppdraget ska redovisas senast den 16 oktober 2026.

(Socialdepartementet)